

FOLK OG LAND

NR. 29 — 9. ARGANG

LØRDAG 24. SEPTEMBER 1960.

LØSSALG 65 ØRE

 Tryk
 i
 Asen
 Storsæter
 Nordalens
 21 B

Da norsk næringsliv samarbeidet

Fra den høytidelige åpning av Det Tyske Handelskammer i november 1940
Sannheten om «den fortsatte krig» etter kapitulasjonen i juni

Den tyske Wehrmacht var naturligvis meget interessert i dette samarbeide med næringslivet menn og den øverstkommanderende i Norge, general v. Falkenhorst var da også tilstede ved det festlige stiftelsesmøte, som Aftenposten beretter om i tekst og bilder 19. november 1940. Se nedenfor.

De krampaktige forsøk som daglig gjøres og just nu med sabotasjefilmen fra sykehuset — skjer jo i den hensikt å fortegne normennenes stilling i den siste krig for å kunne dikte dem om til krigere og motstandsmenn. — Bortsett fra den agitasjon mot «nazismen» som den nuværende femtekolonnevirksomhet dulmer folk med.

Hva som virkelig foregikk — at det norske folk samarbeidet med okkupasjonsmakten, etterat de som vakt og vern skulle være ikke hadde mobilisert og derpå hadde forlatt sitt folk og sitt land, finner vi et særdeles synlig eksempel på i stiftelsen av Det tyske Handelskammer i Norge den 19. november 1940. Forutsetningen for dette utvilsomt landgavnlike tiltak var jo at det norske folk — hva også skjedde — praktisk talt samlet gjennom sin innsats på arbeidsplassene stod bak det norske næringslivs ledere i hand.kammeret. Undtagelsen var handelsflåtens kjerne som myndighetene under brudd på sin proklamerte nøytralitet hadde utlevert til England.

På bakgrunn blant annet av ovenstående har som kjent mange fremstående nordmenn, som ikke var NS, ment at «retts-

oppgjøret» savnet det tilstrekkelige grunnlag og på langt sikt til og med kunne være farlig for vårt folks frie eksistens. Det stred mot faktum og rett. Det skapte forvirring i alle fundamentale begreper. Det tjente oppløsningen. Og idag gnir den mektige, glade og tilsynelatende fornøyede tredjemann seg i hendene og venter på sin tid.

Svært slått opp på første og annen side i aftennumret i Aftenposten for 19. november 1940 skildres starten av det tyske handelskammer i Norge. Dette tiltak står i avgjort motsetning til den til bruk for rettsoppjøret konstruerte myte at Norge deltok i krig mot Tyskland. Vi gir ordet til et utdrag av Aftenpostens utmerkede referat av hva man deltok i:

«Under festlige former blev den konstituerende generalforsamling i Det tyske handelskammer i Norge åpnet i Rococosalen i formiddag under tilstedeværende av hele 395 av kammerets 850 medlemmer. Tilstede var fra tysk side Reichskommissar Terboven, generaloberst von Falkenhorst, statssekretær i det tyske rikskonomiministerium, dr. Landfried — — —

Fra norsk side var bl. a. fremmøtt de konstituerte statsråder Johannesen og Hustad, generaldirektør Hoff, chefdirektør Rygg, ordfører Stranger, generaldirektør Kloumann, foruten en lang rekke av forgrunnsskikkelser i norsk økonomisk liv.

Herr Reichskommissar Terbovens initiativ

Møtet begynte med velkomsttale av presidenten, direktør A. Pilling, som etter å ha ønsket ærengjestedene velkommen gav en kort overblikk over Handelskammerets opprettelse og det arbeidet den forberedende komité hittil har utført. Han takket hr. Reichskommissar Terboven for opprettelsen av Handelskammeret. I august blev det på hans initiativ nedsatt en forberedende komité, som

(Forts. side 2)

Dr. OMAR AMIN VON LEERS:

NÅ ER SØR-AFRIKA-SAMBANDET GODT Å HA

Hvit flyktningestrøm fra Kongo går nå til Oom Krügers Land

Sør-Afrikasambandet tar imot de hvite flykninger. Glimt fra Johannesburg — the Golden City.

I Kongo skifter situasjonen fra dag til dag, så det er ikke mulig i en ukeavis som vår å være ajour med alle hendelser, men likevel tror vi nok denne lille artikkel av dr. v. Leers vil vekke interesse selv om det har skjedd meget siden den ble skrevet:

Da det som følge av mytteri blant troppene satte inn en vill jakt på den hvite befolkning i den Kongostat som nettopp var blitt frigitt av Belgia, og tallrike hvite kvinner ble voldtatt av drukkne negersoldater, og selv leger ble myrdet, flyktet de belgiske embetsmenn og kolonister i panisk skrekk derfra, nesten uten å verge seg. De var bare glad til om de kunne nå en flyplass som allerede var besatt av troppér fra FN — svensker og noen kanadiere som i hui og hast var fløyet dit fra Gaza — og hvorfra det ennå startet et Sabenafly til Brüssel.

Nesten ingen steder mobiliserte FN-troppene den tilstrekkelige energi til å tvinge mytteristene til orden og å befri deres ofre. Bare den marokkanske kontingent under general Muhammed Kattawi grep energisk inn. Da to drukne, rasende kongolesiske soldater rev rangstegene av en marokkansk underoffiser, lot major Ahmed Brahim buksene trekke av de to råtasser på åpen gate og lot dem få en drakt pryl. Som regel var FN-troppe-

Forts. side 6

Aftenposten

Nr. 554: Aftennummer Abonnement Pris og Åter send beh. Oslo, tirsdag 19. november 1940
 kr. 22.00 pr. år, 4.25 pr. med., 1.00 pr. uk.

Det tyske Handelskammer i Norge konstituert med over 850 medlemmer.

Tilsetning og ledelse av Det Tyske Handelskammer. Fra venstre: statssekretær dr. Landfried, økonomiske direktør Reichskommissar, vicepresidenten direktør F. Heeren, sekretær og generalsekretær, direktør A. Pilling.

Tol
Bec
skal
Den ny
Alle

B
L
i
Kon

Norsk næringsliv samarbeidet

(Forts. fra s. 1)

besto av følgende tre nordmenn og tre tyskere: Direktør Lorentz Vogt, direktør Heyerdahl, generalkonsul Røwde, dr. Wüstemann, Brinckmann og taleren. Handelskammeret begynte i virkeligheten sin virksomhet i september under ledelse av den administrerende direktør, hr. Brinckmann.

Inntil idag har det innmeldt sig over 850 medlemmer, et bevis både for den livlige interesse Handelskammeret blev møtt med og det intense arbeide komitéen har ydet. Jeg blev, sa han, av hr. Reichskommissar utnevnt til president for Handelskammeret og vil som sådan gjerne benytte anledningen til å takke den forberedende komité, og især dens formann, hr. direktør Lorentz Vogt, hjertelig for det utførte arbeide. I tilknytning til presidentens innledende ord, redegjorde den administrerende direktør, Brinckmann for

Handelskammerets formål og oppgaver

Den som har hatt sin virksomhet i det tyske næringslivs organisasjoner — uttalte direktøren — hadde anledning til om og om igjen å slå fast at de tyske næringsdrivende sterkt savnet eksistensen av et tysk handelskammer i Norge. De manglet derfor ofte muligheten av å kunne sette sig i forbindelse med de norske næringsdrivende, en mulighet som lå i begge lands interesser

I løpet av den korte tid jeg har arbeidet her har det allerede vist sig utvetydig — det fremgår også av det store antall innmeldte medlemmer — at interessen for dette nye handelskammer ikke bare er på tysk side, men at den kanskje er enda større på norsk hold. Vistnok skal man ikke glemme at de nuværende særegne forhold har hatt sin innflytelse, men ved siden av merkes tydelig viljen til å gi det norske næringsliv den rette plass innen den store økonomiske nyordning

Handelskammeret representerer det tyske næringslivs interesser for å fremme dettes forbindelser med det norske næringsliv ved å orientere og gi råd om alle spørsmål vedrørende utenrikshandelen.

På den annen side skal handelskammeret være det norske næringsliv behjelpelig med å skaffe nyttige og velegnede forbindelser med vedkommende tyske næringsgrupper. For å kunne opnå

dette formål står handelskammeret i nært samarbeid både med de tyske og norske myndigheter og næringsorganisasjoner.

Allerede 500 norske medlemmer

Efter valgene talte vise-presidenten for kammeret, direktør F. Heyerdahl. Han nevnte at planen om opprettelse av et tysk Handelskammer i Norge har møtt stor interesse i norske næringsgrupper og ikke mindre enn ca. 500 norske firmaer og privatpersoner har allerede tegnet sig som medlemmer. Dette gledelige faktum er et bevis på at de norske eksportører og importører er klar over betydningen av Det Tyske Handelskammer.

Det Tyske Handelskammer i Norge kan komme til å danne en bro som det norske næringsliv av handelspolitiske grunner anser særdeles ønskelig og hilser velkommen.

*

Ovenstående utdrag fra Aftenpostens svære referat er ordrett gjengitt. Likeledes gjengir vi etter referatet navnene på presidets norske medlemmer — for å vise hvilken vekt det norske næringsliv la på delttagelse i det tyske handelskammer: Direktør Fr. Andersen, Stavanger Electro-Staalverk, Stavanger. Direktør Fr. H. Behrens, A/S Sydvaranger, Oslo. Banksjef O. Evensen, Den Norske Creditbank, Oslo. Direktør Thomas Scheen Falck jr., Det Bergenske Dampskibsselskab, Bergen. Direktør O. Fermann, Sjursøya. Kull & Koks A/S, Oslo. Disponent Fredriksen, Melbo. Generalkonsul Dietrich Hildisch, Oslo. Konsul Axel Holm, Aalesund. Direktør Hans Th. Kiær, And. H. Kiær & Co. Ltd. A/S, Fredrikstad. Direktør Thorry Kiær, Orkla Grube-Aktiebolaget, Løkken Verk. Grosserer Th. Mowinkel, Oslo. Generalkonsul P. M. Røwde, Oslo.

Kontrollkomiteen fikk følgende sammensetning:

Direktør H. B. Holta, Notodden. Direktør Johs. Gahr, Jøtul og Kværner Ovnstøperi, Oslo. Varamann: Direktør O. Albrecht, United Sardines Factories A/S, Bergen.

Som professor Johan Vogt blant andre har påpekt: tyskerne fikk fred på den viktigste front i Norge — den økonomiske!

Helge Krog mente at det norske næringslivs samarbeid med tyskerne under okkupasjonen og idet hele tatt «storindustriens og finanskapitalens holdning og adferd i krigsårene» burde of-

En ny åndsvitenskap?

Som kaster lys over skjule ting

Jeg vil gjerne gjøre oppmerksom på en uhyre interessant bok som er kommet på Wienerforlaget Volkstum: «Um den Ursinn des Menschseins» av professor dr.

Herman Wirth Røper Bosch. Boken er første bind i en planlagt serie, som kommer etterhvert. Vi nevner av de følgende bind: «Das denkende Werden des Menschen», «Der Nordische Bruch», «Das Mysterium der Externsteine» «Der Pinnkompass des Leif Eriksson», «Deutsch, nordisch, europäisch» osv.

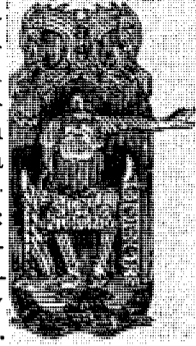
Professor Bosch er grunnleggeren av en ny åndsvitenskap, og har som en foregangsman på området møtt megen motstand og megen motbør. Det er ingen forkleinelse for ham, for det heter jo at sannhets sak seirer kun i nederlag. Og Bosch har ingenlunde latt seg kue av det en vel må kalle nederlag i kampen for denne nye vitenskap, som han kaller den symbolskrifthistoriske. Han har en frodig vitenskapelig produksjon bak seg og er også stifter av «Europäische Sammlung für Urreligionsgeschichte».

Professor Bosch lodder dypt i denne bok, han søker tilbake til menneskehetens urhistorie, til det felles menneskelige grunnlag, til urreligionen som er utspringet til de senere religioner. Så langt tilbake finner en naturligvis ikke med vanlig historieforskning, -men forfatteren mener å ha funnet frem gjennom sin symbolhistoriske metode.

Jeg er ikke fagmann på området og kan derfor ikke gi noen vitenskapelig begrunnet dom om forfatterens arbeide og hans bestrebelser på å kaste lys over menneskeheten før historisk tid, men det er iallfall overmåte interessant å følge hans skattegravning i det svundne.

Spesielt interessant er det når forfatteren mener å kunne slå fast at den gamle nordiske asatroen bare var en krigersk folkevandringsreligion som beseiret den opprinnelige urreligion, representert ved vanene. Snorre beretter jo i Ynglingesaga

fentligrettslig granskes. Han skrev herom boken «6te kolonne —?». Siden er det blitt meget stille om Helge Krog!

Demokratiet i søkelyset

Foredragsserien i NRK: «Søkelys på demokratiet» vil de fleste av bladets lesere ha lyttet til. Som et ledd i vår omskolering! Slik er det neppe ment fra NRK's side, da det viser seg at meningene om hva egentlig demokrati er, varierer sterkt. Det velsignede styre som man ønsket skulle komme tilbake i 1945, etterlyses nu. Selv å forklare hva det egentlig skulle være, faller vanskelig for foredragsholderne. Ett er sikkert, at det vi har, ikke er det som man mener med demokrati. Hva man egentlig mener, er forsåvidt ennå ikke brakt på det rene. Og skulle en slik forklaring komme før undervisningen er slutt, så må det komme som en kryssordsoppgave i Programbladet —, da ord neppe strekker til.

I 1933 foreslo Nasjonal Samling en brukbar ordning, ett fagstyre fritt for partipolitikk. Det var nærmest en forbrutelse bare å komme, på demokratisk vis, med ett slikt alternativ. Skulle kanskje ikke alle ha lov til å forstå seg på alt. Helt meningsløst å foreslå at folk burde ha innsikt i de problemer, de skulle være med på å løse i og for samfundet. Bare på den enkelte arbeidsplass hører faglig dyktighet til. Den siste Gallup-meningsmåling viser, at 65% av de forespurte enten er likegyldige, eller ikke har noen mening om en «Samling i Midten». Det viktigste politiske spørsmål p. t. for alle partier. Etter denne undersøkelse, kan det fastslås at flertallet overhodet ikke interesserer seg for demokratiet. Det er dem ganske likegyldig, hva politikerne driver med. Altså disse regjerer på basis av flertallslikegyldighet. Når det er slik her i folkeopplysningens land, så er det ikke rart at

om kampen mellom æsene og vanene, som endte med et slags forlik. Frøy var den gamle vaneguden, som efter at Odin hadde seiret måtte avstå førsteplassen til ham, men som selv ble tatt opp i den nye guderekken.

Som sagt, boken er uhyre interessant og den peker frem mot en hel omvurdering av mennesketilværelsen og de krefter mennesket nå bærer unyttet i sitt indre, men som engang i tidenes morgen representerte noe vi i dag bare svakt kan ane.

Det er med den største interesse en imøteser de nye bind i denne serie.

Boken kan bestilles gjennom Folk og Lands Boktjeneste og koster ca kr. 15.—.

man ønsker systemet innført i Afrika. Der vil demokratiet kunne brukes meget bedre, med 99,9% total likegyldighet. Det som må forbauses og forfæder mest, ved denne likegladhet i eget lands styre, er den uhyre frekke «forstå-seg-på», med alle sorter protester og boykotaksjoner, hvor det gjelder andre land. Velferdstatens endelige mål må være, at hele folket overlater til de 150 barnepiker å sørge for, at intet ondt vederfares dem. Lage Stortinget om til en parktante-institusjon. Tenke seg Løberg, som parktante for alle Telemarkinger. Han skulle være høykvalifisert også til å holde barnetimer for dem. Da fikk han et større publikum, enn han nu har når han tar ordet i Stortinget. Ja der kan være flere av hans kolleger, som med litt «make-up» vil gjøre seg godt. Det er såvisst ingen skam, å være noe tilbakeholdende, for de 65% av velgerne. Ikke alle kan glede seg over politisk vrøvl.

H. Franklin Knudsen.

PERSONALIA

Skogeier, c. jur.

TRULS ROGNERUD,

Hundsdalen, Aadal feirer 80 år den 25. september. Vi sender denne hedersmann våre beste ønsker for dagen. Mange er de som har søkt og mottatt Truls Rogneruds råd og hjelp i årenes løp.

*

OLE N. TROLSNES,

Lørenskog, tidligere fylkesagronom og herredsstyremedlem, nu sivilagronom — har i disse dager fylt 70 år. — Ole N. Trolsnæs er en dyktig, fast og rettlinjert mann. Vi sender ham vår takk og våre beste ønsker for fremtiden.

HUSK

HJELPEORGANISASJONEN FOR KRIGSSKADEDE

Drum

Postboks 1407 V, Oslo.

Postgirokonto 18070

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Regningene presenteres**

Det er faktisk pussig å legge merke til hvorledes de uforbederlige kronjössinger, som daglig i skrift og tale forherliger det de var med på under og etter okkupasjonen, på en ytterst ubehagelig måte møter sin fortid ved hver eneste korsvei. Det er noe av det samme som når det USA, som etter krigen uten smålige skrupler brutalt beslagla «fiendtlige» privateiendom — deriblant også norske borgeres! — nå illskriker over at alle nydemokraters gamle venn Fidel Castro legger beslag på amerikansk privateiendom.

Her hjemme er det nå det berømmelige Dagbladet som må vende seg bort i avsky for de meningsløse og nedverdiggende forhold det selv har vært med på å skape her i landet. Men videre konsekvent er bladet ikke, for samtidig som det vrir seg av begeistring over den «patriotiske» innsats da Kvinneklinikken under Genferkorset ble misbrukt til krigerske operasjoner for engelsk regning, så gråter det bittert over at en øyensynlig akter å fortsette på denne lovpriste vei, som har fått offentlig sanksjon fra alle aviser og fra høyeste hold i forbindelse med filmen «Omringet».

Det som ryster bladet er at en norsk kaptein i Norsk Militært Tidsskrift gjør seg til talsmann for at en også under en ny, og da russisk, okkupasjon skal sette seg ut over folkerettens bestemmelser og gjøre blant annet slikt som filmen berømmer. Naturligvis vil det gå ut over den uskyldige sivilbefolkning, sier kapteinen, det vil øke fiendens terror, men prisen må betales for å oppnå vesentlige fordele. Det er interessant å legge merke til den typisk norsk-engelske hykleriske uttrykksmåte: Når det er fienden det gjelder, så dreier det seg om «terror», men når det gjelder en selv og at «våre geriljastyrker vil måtte likvidere samarbeidsfolk» m. v., så er det i smukk orden. Ellers burde kanskje kapteinen vite at hele denne «geriljakrigens» taktikk, slik den ble praktisert i siste verdenskrig var etter aller beste russiske oppskrift og i strid med det sivilisert krigføring var kommet frem til.

Men, Dagbladet finner altså også dette rystende nå — kanskje det til og med frykter for selv å komme i heisen? — og skriver at «nordmenn skal forberedes på folkerettsstridig gerilja» med utropstegn etter.

Vel, har bladet tatt avstand fra det kapteinen foreslår tidligere? Dengang det var aktuelt? Dengang da man etter krigen fant det mere påkrevet å stille NS-medlemmer, som kanskje aldri hadde sett en tysker, for retten enn å ta seg av alle de folkerettsstridige mordere fra okkupasjonstiden, for å bruke bladets egne uttrykk? Eller i forbindelse med filmen «Omringet»?

Det er ellers ikke bare dette som ryster bladet. Det har påny fått vondt i beredskapsloven, som gir en tilfeldig regjering hånd- og halsrett over oss alle «når krig truer». Det er Karl Nandrup Dahl som får plass til dystre betraktninger i en kronikk, for når det kanskje kan komme til å gjelde andre enn NS-folk — kanskje bladet og dets venner selv? — da er ikke disse forholdsregler så bra og morsomme lenger.

Vi må i den anledning minne bladet om det gamle ord, at det ikke nytter å gråte over spilt melk. Har en først gitt en viss mann lillefingeren, så tar han hele hånden, og Dagbladet har da vitterlig gitt denne visse mann både hånden og litt av hvert annet på forhånd.

Det blir ellers sikkerlig ikke bare Dagbladet som får regningen for rettsbrudd, overgrep, grusomhet og manglende anstendighet under politiske motsetninger presentert. For det må alle være klar over, at hvis det ikke nå straks tas avstand fra og gjøres godt igjen det som ble begått under og etter okkupasjonen, så er det skapt prese-

**Deutsche Handelskammer
in Norwegen**

Fortsatt medlemsfortegnelse:

Bjarne F. Paulsen, Parfumerie-artikkel engros, Møllergt. 8, Oslo.
Paus & Paus A/S, Import von Industriebedarf, Chemikalien, Rohstoffen, Eisen, boks 281, Oslo.
Pay & Co. A/S, Schuhvertretungen, Torget 13, Oslo.

Frantz Pedersen's Eftf., Wäsche- u. Hemdenfabrik, Ebbelsgt. 1, Oslo.

Professor dr. ing. Harald Pedersen, Trondheim.

Agent Sig. G. Pedersen, Vertretung in Röhren- u. Bauartikeln, Kongens gt. 33, Oslo.

Pein & Hartmann, Maschinen-agenturen, Jernbanetorget 2, Oslo.

Persil-fabrikken A/S, Kirkegt. 14/18, Oslo.

Bjørn G. Petersen, Maschinenimport, Konservenexport, postboks 485, Bergen.

Mere hakekors

De magiske hakekors later til å forfølge alle med dårlig samvittighet uopphørlig. Ikke før har utenriksministeren fått vasket vekk sine hakekors, så dukker de opp en masse på riksvei 120 ved Nes kirke. Og nydemokratiets gode vokter Hamar Arbeiderblad slår trofast alarm. Hakekorsene var klippet ut av hvit kartong og var festet på lystolper og telefonstolper, heter det, og hakekors var også malt på stolpene med aluminiumsmaling. «Utsmykningen» var skjedd over et så stort område at utøverne må ha brukt bil for å kunne klare det.

Her i landet kan en visst trygt grise til vegger og stolper med pornografi, med politiske opprop av den riktige sorten og med alskens skitt og lort, ja, en kan visst uhindret male den onde sjøl på veggen uten at noen løfter på øyelokket, men et aldri så lite hakekors — det skaper straks panikk og fyller avisene med beretninger!

Hva er det for noe mystisk ved dette meget avdøde hakekors?

**NY JOBB FOR
Knut BLOM**

Morgenpostens forsvarer i injuriansaken, den berømmelige Knut Blom, har fått en ny delikate oppgave, idet han er oppnevnt som forsvarer for en mann som misbrakte en ung døvstum pike, som også led av serebral-parese og ikke kunne verge seg.

dens for fortsatte folkerettsbrudd, fortsatte mord og drap, fortsatt prisgivelse av sivilbefolkningen, fortsatte overgrep mot politiske motstandere med økonomisk utplyndring, eksekusjonspeltonger og mishandling i fangeleirene, og fortsatte forsøk på å terrorisere opposisjonen. Og da vil det ramme lovbruterne selv.

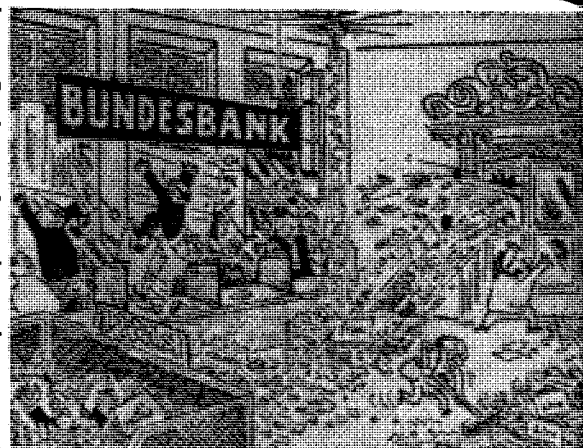
Anders Melteig:

Kapital søker nødhavn

Via FARMAND
henter vi den
fra «Indu-
strie Kurier»,
Düsseldorf:

— How is business?

— It's terrible!

Det kan være at der er mange som syns det er kjedelig å få gjentatt noe om dette emne.

Men ennå en gang er jeg nødt til å fortelle noe mere om den kapitalvandring som finner sted så å si over hele verden i dag. Akkurat nå er det Midtøsten som er kommet med i kampen for å komme i nødhavn — og nødhavnen heter gull. Det er krisen i Jordan, attentatet dernede, — hvor kong Hussein kun unnslapp ved et «narrow escape», — som har utløst den nye pengebølge, som ganske naturlig søkte til Schweiz og Tyskland, men som regelrett ble sparket ut derfra, og som nu søker gullet

Til Rom er der også kommet en masse dollars og andre valutaer i denne olympiatid, og om nu Italia kanskje ikke får så stort overskudd på sine olympiske leker som de håpet på, så er bruttomengden av den utenlandske kapital som er tilført landet, temmelig stor. En engelsk avis uttrykker det slik: «Italy salts away her Olympic gold».

Dertil kommer at også an-

dre lands sentralbanker gjør forsøk på å skaffe seg gull i Bank of England, men det er jo naturlig at denne institusjon, som vel fremdeles er hovedregulatoren for gullhandelen i Europa, ikke er noe særlig villig til å imøtekomme ethvert ønske om gullkjøp slik situasjonen er nu.

Gullprisen steg da derfor temmelig jevnt og ikke så lite heller: den sluttet torsdag 1. september på 35.225. Med denne pris som utgangspunkt får jeg anledning til å rette — en for meg helt uforståelig tallfeil i nummer 4 — ved å opplyse om at på basis av denne nye gullpris er Norges Banks evne til å kjøpe gull redusert med noe over ti millioner kroner.

I neste nummer av avisen skal jeg forsøke å gi noen mer teoretiske betraktninger for mitt stadige rop på å konvertere mest mulig av våre utenlandske reserver i gull, tiltross for en følelse av at det kan bli forbundet med noen ubehageligheter.

For meg fortøner nemlig pengesituasjonen seg så dystert at det er vanskelig å skyve den fra seg.

Anders Melteig.

Tibetanere til Norge?

Dalai Lamas bror Thubten Norbu uttalte i London: «— det finnes mange mennesker i forskjellige land som nærer sympati for mitt folk og planlegger muligheten av å la dem innvandre til steder hvis klima passer. Blant dem er Skandinavia, Skottland, New Zealand, Østerrike og Australia. Vi er særlig ivrige etter å skaffe arbeid og utdannelse for disse flyktninger.»

Det svenske Rikspartiet har festet seg ved denne uttalelse, og skriver i et flyveblad at disse ubehagelige tanker sikkerlig ikke er kommet i herr Norbus hjerne av seg selv. «Ingenting hender i världen utan rasblandarna skickliga nog använder det som väpen mot de vita folken.»

Tibetanerne er sikkerlig bra folk, men å flytte dem til Europa vil bare være å

skape brohoder for en kommende asiatisk invasjon når det blir enda trangere om livsrum i verden.

I gamle dager sørget LO for at det ikke strømmet billig, farvet arbeidskraft inn i Norge til fortrenghet for de norske arbeidere, men det kan en ikke regne med lenger under den nåværende ledelse som i blind lydighet danser etter internasjonalistenes pipe.

**De har vel ikke
glemt
bladpengene ?**

Fra neste nummer av er vi nødt til å gjøre alvor av å stanse forsendelsen til alle som ikke har betalt bladpengene for 2. halvår.

General Speidel vil holde Elben

Interessante betraktninger omkring et nytt syn på NATO-forsvaret av Midt-Europa

I disse dage da Norges stilling i NATO er under diskusjon, kan det ha sin store interesse å se litt på hvorledes NATO egentlig har tenkt seg å forsvare Vest-Europa. Det er jo onde tunges som påstår — og med krav på å vite beskjed — at en overhodet ikke har tenkt seg et virkelig forsvar av Norge. Det får bli vår egen sak så lenge — eller vel rettere kort — vi klarer det. Vinner så NATO krigen, har vi sjansen til å bli befri en gang i fremtiden, hvis det er noe igjen å befri. Det er temmelig trøstesløse utsikter.

For Tyskland har situasjonen fortonet seg noenlunde likedan. Det tales om å forsvare Europa ved Rhinen, men et slikt forsvar er naturligvis av liten interesse for Tyskland. Å beskytte Frankrike ved å gi opp det tyske område kan ikke være noen fornuftig tysk politikk. Og det forstår tydeligvis general Speidel, øverstkommanderende for NATO's landstridskrefter i Mellom-Europa. Han har iallfall holdt et foredrag i Washington, hvori han med stort ettertrykk og flere ganger krevet et forsvar av Vest-Europa ved Elben.

Generalens uttalelser er meget interessante også i forbindelse med våre egne

Herr general, De sitter på alarmknappen! («Der Spiegel!»).

problemer, og vi gjengir derfor et utdrag av generalens foredrag etter Deutsche Soldaten-Zeitung:

I sin strategiske konsepsjon representerer Sovjet den oppfatning at de moderne masseødeleggelsesvåpen med interkontinentale raketter ikke vil forkorte en fremtidig krig, men tvertimot forlenge varigheten av den, og likeledes utvide det område som blir rammet av krigen. Etter sovjetisk oppfatning vil krigen sannsynligvis begynne med tunge, lynsnart førte slag, og så bli fortsatt i hårde, langvarige kamper, hvorunder styrke, beslutsomhet og forsyningen av en hær vil være av utslagsgivende betydning. Det vil si at i atomtidsalderen vil bare ødeleggelsen av de fiendtlige stridskrefter og besettelsen av det fiendtlige territorium føre til et endelig resultat.

Forts. side 6

«Bak kulissene»

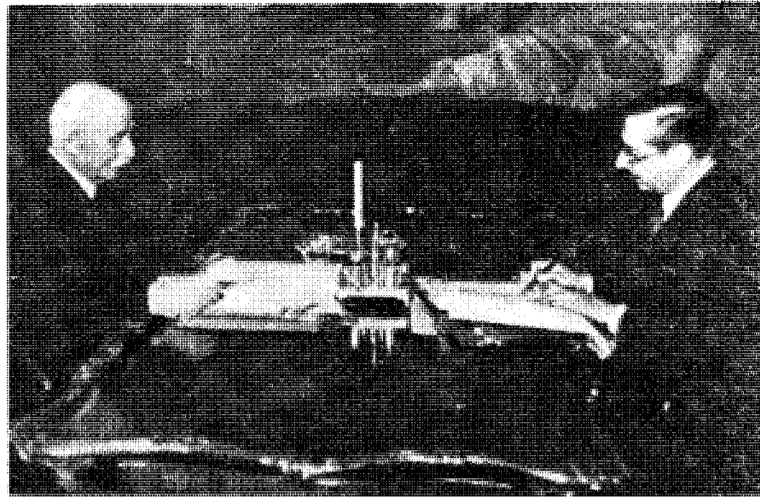
FRANKRIKES KRIG - -

Den gamle marskalk

Hva hadde han ikke allerede bak seg! Han var det som i året 1917 åpent hadde gått mot «bloddrikkeren» general Nivelles plan, som mente å kunne bryte gjennom de tyske stillinger med en ubyrlig innsats av menneskeofre — og da så denne vanvitlige offensiv var brutt sammen resultatløs under grufulle franske tap og hæren begynte å gjøre mytteri under inntrykket av dette forfælede foretagende, da måtte regjeringen lete etter den hærfører som var i stand til å løse de vanskeligste oppgaver som noen sinne hadde trykket en øverstkommanderende — ikke lenger å tilkjempe seg seire, men å forhindre armeens moralske katastrofe. De tilkalte til det den eneste mann som kunne klare det på grunn av sin personlighet — general Pétain og for hans varme menneskelighet, hans mandige fasthet lykkedes det under igjen å sveise armeen sammen.

Dermed var hans stilling ubestridt, men så kom 26. mars 1918: den engelske front var gjennombrutt og det var Pétain som i krigsrådet i Doullens uttalte disse ord: «Vi kan ikke lenger holde fronten. Vi må i hvert fall redde Paris! Først blir engelskmennene slått og så vi. Det vil ikke bli annet igjen for oss enn å kapitulere på åpen mark!» Da gav Clemenceau og Lord Milner ikke ham, pessimisten, men general Foch, mannen som ingen nerver hadde, overkommandoen. Og Pétain så uten følsomhet på at man foretrakk en annen — han var ikke fornærmet, han gjorde bare sin plikt under Foch, som hittil hadde vært underlagt ham.

Hæren æret marskalk Pétain, men han overvurderte ikke menneskene. «Jeg fikk», så sa han til den amerikanske general Pershing «etter krigen tre leksjoner i ydmyghet. Ser De, jeg var etter de fryktelige anstrengelser i krigen blitt syk, ville reise til et badested og gikk derfor til en lege. Jeg var i løpet av fem år ikke kommet av uniformen og da jeg nå ville trekke i sivil, da var det enten gått møll i dressene eller de var blitt for små. Jeg kjøpte meg derfor, for at det kunne gå hurtig, en ferdig dress og gikk så til legen. Jeg glemte å nevne mitt navn — og da han undersøkte meg sa han smilende og megetsigende: «Nå, De har vel også hatt en vakker jobb bak fronten i krigen?» — Jeg svarte: «Jeg kan ikke akkurat si det!» «Hva heter De egentlig?» spurte legen noe forstemt. «Jeg er marskalk Pétain», sa jeg — — Og den annen: en dag sitter jeg sammen med noen venner i en restaurant på landet, og da vi går blir en av dem tilbake og spør vertinnen som hadde betjent oss: «Vet De hvem De nettopp har hatt som gjest? Det var marskalk Pétain!» «Nå, hva

Marskalk Pétain som sendemann i Madrid. Til høyre den spanske utenriksminister oberst Bergbeder. Bildet er tatt i januar 1940.

gjør han her? Jeg trodde det var en slik polakk!» Og den tredje: Jeg kommer til den landsby hvor jeg som løytnant sammen med en venn Sabatier hadde ligget i lengere tid under en manøver. Jeg oppsøkte vår daværende vertinne, hun levet fremdeles og var temmelig frittalende. Jeg gir meg ikke tilkjenne og spør etter å ha snakket en stund: Husker De fremdeles den tid da jeg som ung mann bodde her sammen med løytnant Sabatier?» «Men du gode Gud», ropte hun «da er De jo herr Pétain! Ja, det er lenge siden — men De har vel også drevet det til iallfall å bli major i mellomtiden!»

— «Der kan man se», fortsatte marskalk Pétain, «hvor lite berømmelse teller — de egne landsmenn, som man jo har gjort noe for, de kjenner en ikke engang av utseende! Jeg kommer sikkert til å få flere leksjoner i ydmyghet — men om de nå kommer, så vil de iallfall ikke overraske meg!»

Marskalk Pétain er nå 84 år gammel. Han bærer årene som om han bare skulle være 60. Hans holdning er stram, ansikts-trekkene avspeiler klarheten i hans vesen. Det står en viss kjørlighet om ham — men den forsterker inntrykket av en fast personlighet. Hans ord betyr noe. Det finnes i dette øyeblikk

Den gamle marskalk for den rett som dømte ham til døden i 1945.

ingen i Frankrike hvis ord veier så meget som hans — og det er lett å forstå at ministerpresident Reynaud griper etter ham for med marskalkens navn å skaffe seg den autoritet som han mangler selv.

I de første dage av mai blir franskmennene oversvømmet med en mengde opphissende nyheter og etterretninger. Avisene beretter side opp og side ned om Chamberlains taler i underhuset (3. og 7. mai) og så leser de den heftige debatt som de utløste, breidelsene som blir rettet mot den allierte krigføring. Den store mengde våkner som av en drøm: slik står det altså til i virkeligheten? Og opphissede spørsmål, ville rykter blir hørlige: vil Chamberlain tre tilbake? Må alle tre tilbake som er ansvarlige for krigføringen hittil? Og hva blir det til i Frankrike? Hva blir det til med Daladier og Gamelin — hva blir det til med oss alle?!

Samtidig inneholder bladene, som med sine veldige overskrifter geberder seg som om Frankrike var blitt angrepet av en farlig feber, under overskriften «Smånyheter», og også trykt med den aller minste skrift, disse upåfallende linjer: «Herr Paul Reynaud, Conseilpresident og utenriksminister, hadde i går lange samtaler med marskalk Pétain.» — «Herr Albert Lebrun, republikkens president mottok i går eftermiddag marskalk Pétain, den franske sendemann i Madrid.» Mengden legger knapt merke til disse meldinger, men i kretsen av parlamentarikere og journalister siver det snart ut hva som er igjære — og at såvel herr Reynaud som herr Lebrun er blitt skarpt avvist av den gamle marskalk. Reynaud har tilbudt ham krigsministeriet og den avgjørende innflytelse på de militære operasjoner — men det som marskalken i sin tid sa til Daladier, det får nå også Reynaud høre: «Hvorfor henter man meg nå og vil ha mitt råd? Jeg gav det i 1939 og sa da: «Det er idiotisk å erklære krigen» — men man brød seg ikke om det og erklærte krigen. Nå tilbyr De meg å føre krigen — jeg sier bare ja hvis De også gir meg an-

Forts. s. 8

MAJOR F. H. KJELSTRUP:

Kongo - landet som er på alles leber

Også den unge norske offiser Kjelstrup tenkte som Lumumba på å erobre portugisisk Angola

Et telegram til dagsavisene meldte at Portugal har gjort alle forberedelser for å motstå et eventuelt forsøk fra statsminister Lumumba på erobring eller infiltrasjon av den portugisiske koloni Angola sør for Kongo, etter at Lumumba har ytret ønske om å «befri Angola». I denne forbindelse kan det ha sin interesse å gjenoppfriske begivenheter i forbindelse med major Kjelstrups tjenestgjøring i Kasai-provinsen i Kongo for femti år siden. Vi gjengir av majorens beretning herom:

Av rødvin fikk stasjonen et kvantum svarende til 1 flaske pr. europeer pr. dag for det organisasjonsmessige antall, det vil si 4 flasker (Kjelstrup var på det tidspunkt eneste europeer på stasjonen), hvorav jeg konsumerte bare 1/2. Resten ble lagret i messens varelager i 14 liters «Damejeannes». Disse fylte tilslutt hele magasinet til opp under taket, og de enkelte Dame-jeannes som min nabo handelsmannen kunne konsumere, var ikke nok til å holde veksten i ave. Jeg ville gjerne finne en anvendelse for vinen, og det gledet meg derfor å se at høvdingene satte stor pris på den. Flere av dem fikk en Dame-jeanne i foræring.

En morsom følgevirkning herav var at den politiske situasjon ble påtagelig lettere og bedre, et psykologisk mysterium som viser hvor lite det ofte skal til av personlig følelsesmessig art for å få latente uoverensstemmelser eller hemninger i form av passiv tilbakeholdenhet ut av verden. Det minner for så vidt om vinens betydning for humør, stemning og innbyrdes forhold i fellesmesser, hvor den har en viktig misjon for kameratskapet.

Den ene høvding etter den annen infant seg for å «hilse på meg».

Varte det for lenge før jeg lot traktere med rødvin, fant de snart anledning til å antyde at de hadde hørt at jeg hadde meget god «malafou» (vin).

Til og med fra Angola kom det sendebud fra høvdingene i denne tid. De tok riktignok ikke sikte på å få rødvin, men brakte meg tvertom gaver, ikke så rent ubetydelige. Stasjonens kveghjord vokste

på grunn av slike gaver fra 6 til over 20 stk.

Sendebudene fra Angola hadde imidlertid viktige oppdrag. De ble sendt meg av høvdingene som var misfornøyd med det portugisiske styresett og som altså var av den oppfatning at forholdene i Kongo var bedre. Særlig ga de uttrykk for sin tro på vår militære styrke, antagelig som følge av Sydekspedisjonsens resultater.

Kjelstrup overveier planer mot portugisisk Angola.

Portugiserne var i alminnelighet lite ansett blant de innfødte. Soldatene kalte dem for «basendsji na Putu» d. e. europeiske innfødte. Dette skyldtes bl. a. at portugisiske handelsmenn i Afrika levde tildels meget primitivt m. h. t. utstyr og komfort. Dessuten at de vesentlig var kjent som handelsmenn og ikke som militære.

At det portugisiske styre var mislikt skyldtes etter hva min tolk berettet de metoder som anvendtes. Når det var kontroverser med en høvding, gikk portugiserne angivelig til aksjon sammen med høvdingene som var fiendtlig innstiltet mot ham. M. a. o. «divide et impera» i ny utgave. Grunnen hertil var at portugiserne angivelig som regel anla små stasjoner med ubetydelige garnisoner som ikke var sterke nok til å ta det opp med de store høvdingene i det indre. Mange høvdingene mente derfor at portugiserne var så svake i indre Angola, at man skulle kunne drive dem ned mot kysten. Bakgrunnen for henvendelsene til meg var å bringe på det rene om jeg ville støtte en slik aksjon ved å delta med Dilolos garnison, som var kjent som en sterk militær faktor. Jeg gikk tilsynelatende inn på disse forhandlinger, fordi det moret meg å utmale de perspek-

Forts. side 8

Åtte amerikanere stemples som krigsforbrytere

Navnene på dem som avgjorde at atombomben skulle kastes over det Japan som hadde erklært seg villig til å kapitulere

Interessante og aktuelle betraktninger i det tyske tidsskrift «Neue Politikk»

I det tyske tidsskrift «Neue Politik» finner vi denne interessante artikkel av bladets redaktør Wolf Schenke om de siste avsløringer av USA's atomkrigsforbrytelse:

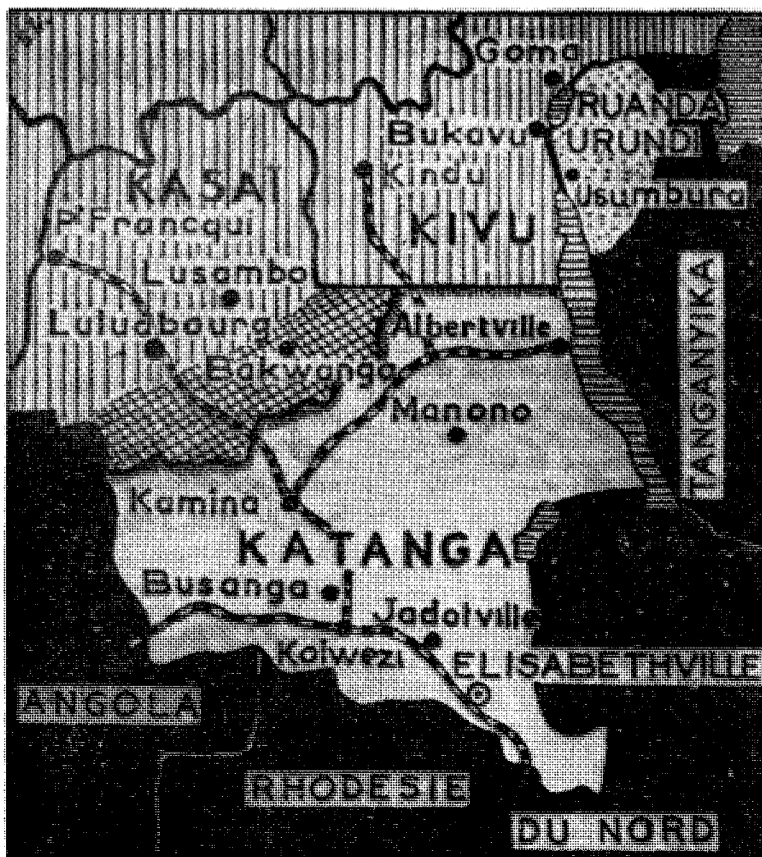
State Department i Washington har plutselig stanset alle publikasjoner av dokumenter og dette å la publisister få se dokumentene. Foranledningen var offentliggjørelsen om bakgrunnen for den største skjendselsgjerning i den siste krig, atombombekastingen mot Hiroshima og Nagasaki, ved to amerikanske journalister i noen amerikanske aviser. De gir et avskrekkende inntrykk av dumheten og hensynsløsheten hos president Truman og noen av hans nærmeste rådgivere, de samme folk som i etterkrigstiden bestemte politikken overfor Tyskland og dermed skapte den nåværende tilstand i verden.

Det er nå bevist at den av Truman beordrede atombombekasting mot Hiroshima og Nagasaki var fullstendig unødvendig for å avgjøre krigen mot Japan, og at denne vanvittige gjerning av presidenten i den store demokratiske verdensmakt, som ellers eksellerer i uttalelser drippende av humanitet og menneskevennlighet, selv mot råd av mange innsiktsfulle amerikanere, ble beordret ut fra en fullkommen falsk situasjonsbedømmelse, men også uten enhver skrupel. Truman hadde til og med den smakløshet i sin første erklæring etter at atombomben mot Hiroshima

var kastet, den som fremdeles i dag krever ofre, å si: «Vi har gitt ut 2 milliarder dollars for det største vitenskapelige hasardspill i verden — og vi har vunnet». Vunnet de usigelige lemlestede legemer, de umenneskelige tilintetgjorte kvinner og barn fra Hiroshima, vanskapingene, som fremdeles kommer til verden der. Og dette menneske, kortevarehandler fra Kansas City, protégé av den korrupte parti-boss Pendergast, som et umulig system for politisk utvalg bragte i spissen for verdens, dengang mektigste nasjon, føler fremdeles ingen anger over sin ugjerning. Han rettfer-

(Forts. side 7)

Figurbesetningen som slapp atombombene hylles ved hjemkomsten til USA i 1945. Sjeften Claude Eatherly har senere vært på en evig vandring mellom forskjellige sykehus og politistasjoner. Og dog hviler vel ansvaret tyngre på de menn som gav ham ordre til krigsforbrytelsen.

Speidel vil holde Elben — Sør-Afrikasambandet —

(Forts. fra s. 4).

Av disse grunner avslår Sovjet å utbygge sitt strategisk nukleare våpen på bekostning av de konvensjonelle stridskrefter, og det er også grunnen til at de fortsatt tilstreber integrasjonen av alle militære midler i en velavveiet stridsmakt, som kan føre både en atomkrig og en konvensjonell krig.

Det vil bli forsøkt å redusere virkningen av våre atomslag til det minst mulige med følgende midler:

— Opprettholdelse av stadig nær fiendeberøring.

— Store oppmarsjområder for angrepsforbandene.

— I behovstilfelle hurtig samling gjennom fremmarsjen av et antall kolonner på konvergerende fremmarsjlinjer.

— Forkortelse av alle rastetider. Ved lengere rast, graver troppene seg prinsipielt ned med våpen og utrustning.

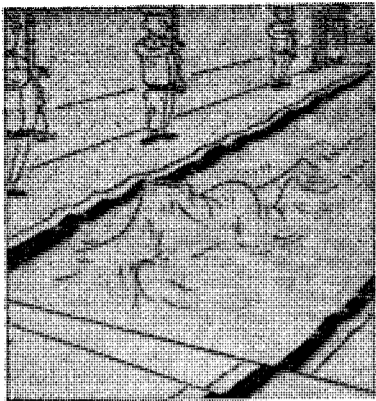
På den front som ligger overfor Midt-Europa disponerer Sovjet over 20 panser- og mekaniserte divisjoner i sovjetsonen, 2 i Polen og 4 i Ungarn. Alle disse divisjoner er fullt innsatsberedte. Disse forband kan forsterkes med 20 tsjekske, polske og østsonedivisjoner. Fra det europeiske eller vestlige Russland kan Sovjet sette i marsj 40 til 50 divisjoner, hvis de ikke blir hindret i det av våre luftstridskrefter. Disse landstridskrefter kan understøttes av mere enn 6000 sovjetiske og satellitfly.

Det sovjetiske overraskelsesangrep.

På grunn av russernes strategiske og taktiske konsepsjon og under hensyntagen til deres styrke, organisasjon og utrustning, kan en anta at Sovjets operative planer er omtrent slik: Våre NATO-stridskrefter blir utsatt for en massiv sovjetisk offensiv, som følger etter kort eller intet varsel. Angrepet blir ført med alle til rådighet stående midler — med land-, sjø- og luftstridskrefter. Målet for dette angrep er den fullstendige desorganisering av våre stridskrefter, uten å gi tid til å forberede våre stridskrefter for angrepet. Selvsagt vil alle våre støttepunkter — flyplasser, flybaser, forsyningsbaser og marinestøttepunkter — bli utsatt for dette angrep.

For å nå sitt mål, må Sovjet overrenne størstedelen av Vest-Europa. De må nå Atlanterhavs- og Nordsjøkysten for å utsette Storbritannia for en invasjonstrusel. De må nå dette foreløpige mål for å sikre seg en sterk posisjon, slik at de

— på dette stadium kan

General Speidel har ikke alltid vært så populær som nå. Riktignok måtte man imellom gjøre krus av den høye NATO-sjef, men deltagerne i fester for ham ville helst ikke ha sine navn nevnt. En hollandsk avis tenker seg ankomsten av en av æresgjestene slik.

føre eventuelle politiske forhandlinger,

— ved feilslag av disse forhandlinger ha et kjempemessig springbrett for videreføring av krigen, og

— i tilfelle beskytte seg mot strategiske atomangrep som NATO-statene ikke vil føre mot sine egen og forbundne staters befolkning (Hertil knytter det tyske blad følgende bemerkning som vi underskriver: Etter erfaringene i 2. verdenskrig synes denne Speidels antagelse usannsynlig).

Vår motstander forflytter nå over et strategisk luftvåpen og en organisasjon som er vårt jevnbyrdig. Vi synes i denne kategori å ha kommet i en patt-stilling (uavgjort). Likeoverfor denne farlige stilling, må vi godta den kjennsgjerning, at våre konvensjonelle stridskrefter må være fiendens voksne.

Ikke oppgi rum mellom Elben og Rhinen.

Med opptagelsen av Bundesrepublikken i NATO og med oppbyggingen av Bundeswehr, samt innføringen av taktiske atomvåpen, er styrken av våre skjoldstridskrefter vokset. Og de har vel vokset så sterkt at vi i dag kan forsvare Midt-Europa ikke ved Rhinen, men ved den ytterste østlige grense av området — ved Jernteppet.

I en større krig kan slaget om Europa utvikle seg i to faser: For det første vil landstridskreftene operere slik at de holder eget område og at de overlever det første fiendtlige overfall. Vi må sørge for at vi har rum for de etterfølgende operasjoner. Hvis vi skal sikre det, så må vi ikke oppgi rummet mellom Jernteppet og Rhinen. Oppgir vi dette rum, så mister vi den dybde som er nødvendig for en virkelig bevegelseskrig. Avstanden mellom Jernteppet og Beringhavet beløper seg til 7250

mil, avstanden mellom Jernteppet og Atlanterhavskysten 720 mil.

Jeg behøver vel ikke å betone at det politisk og militært er ubetinget nødvendig å forsvare Bundesrepublikkens område. Jeg vet at man er seg dette bevisst og jeg går derfor ikke nærmere inn på det.

I den første fase av dette slag om Europa, vil landstridskreftene måtte kjempe med et minstemål av understøttelse fra luftstridskreftene, for disse må kjempe om luftherredømmet og utføre andre oppdrag som ikke henger umiddelbart sammen med landslaget. I annen fase endrer stillingen seg, nemlig når de fiendestridskrefter som er trengt inn på vårt eget område, i samarbeide med luft- og sjøstridskreftene må tilintetgjøres. Hovedbyrden i dette slag ligger da utvilsomt hos landstridskreftene.

På dette sted vil jeg gjerne fremheve at doktrinen om den totale avskrekking fremdeles har en viss verdi i det politiske spil mellom de to maktblokker. Dette er tilfelle trass i den kjennsgjerning at bildet endret seg dramatisk i september 1949, da atomsoppen fra den første sovjetiske atombombe formørket Sibirs himmel. Den utvikling som tok sin begynnelse dengang har i dag ført til Patt (uavgjort) på atomområdet.

Tidligere hadde USA som den eneste i Vesten atomvåpen. I dag består imidlertid det strategiske luftvåpens oppgave i å nøytralisere de sovjetiske luftstridskrefter ved truslen om nuklear gjengjeldelse. Vestens sverdstridskrefter har derimot beholdt sin militære og politiske betydning.

Nå må enhver aggressor, som planlegger en større strid gjøre regning med alle disse krefter. Under disse omstendigheter er det meget mulig at det ligger en større fare i forholdsmessig ubetydelige motsetninger.

Den graderte avskrekking.

Tidligere var vi tvunget til å møte nesten enhver fiendtlig handling med en total atomkrig på grunn av svakheten av de stridskrefter vi hadde til disposisjon. I dag må vi reagere med større elastisitet og hurtigere når vi skal tre opp mot en konvensjonell aggresjon uten innsats av det strategiske luftvåpen og utløsning av en atomkrig. Disse overveielser har ført til den gradvise avskrekkingens filosofi.

For å skaffe oss et klarere bilde av denne konsepsjon må vi skille mellom den totale og den geografiske begrensede krig, som vi kan betegne som den lokaliserte

(Forts. fra s. 1).

ne ikke tallrike nok, og for såvidt det dreiet seg om tropene fra de vestlige land, sto de under inntrykket av den hjemlige presse, som stadig slo alarm og fremstillet det kongolesiske mytteri som en følge av tidligere belgiske forbrytelser mot den svarte befolkning.

En marokkansk offiser sa til det: «Visselig har belgierne begått forbrytelser, men det er ingen grunn til at man skal voldta deres kvinner, slå dem ned på gatene og plyndre deres hus. Deres største forbrytelse var at de ikke har oppdratt det svarte folk. De bygget stadig katolske misjonsanstalter, men nesten ikke skoler. De unge svarte soldater, som vi nå skal holde styr på, kan bare be en rosenkrans, men de kan ikke lese og skrive og er dumme og rå som ville esler. Belgierne har ikke fylt sin oppgave å sivilisere Kongos stammer. Det er deres skyld.»

I mellomtiden raser krigen mellom de enkelte negerstammer over hele landet.

krig.

— krige som blir ført med begrensede midler og våpen, som vi vil kalle «begrensede krige», og endelig

— kriger som blir ført med begrensede midler og våpen og forblir begrenset til de geografiske områder hvor de finner sted.

Et studium av den senere tids historie viser at selv disse lokaliserte og begrensede kriger kan bli langvarige og tilslutt må avgjøres med sterke krefter. Det er en kjennsgjerning at begrensede og lokaliserte kriger kan forårsakes ved at stridskrefter som står overfor hverandre tilfeldigvis støter sammen. Det er likeledes mulig at den potensielle motstander vil sondere vårt forsvarsapparat. Selv foretatt med begrensede militære og politiske mål kan slike handlinger lett bli ukontrollerbare. Faren ligger her i den mulighet at aggressoren etter begynnelsesresultatene bedømmer situasjonen feilaktig, muligens undervurderer Vestens beslutsomhet og styrke på grunn av en sen og ikke beslutsom reaksjon og således engasjerer seg ut over det opprinnelige mål.

I alle slike hendelser må vi ha midler ihende til å stanse fienden, slå hårdt løs på ham og gjøre ham begripelig at vi mener alvor. Bragt til å stanse, må fienden klart erkjenne at han ved å fortsette sine kamphandlinger utløser en storkrig — og vil måtte bære følgene av den. I dette øyeblikk vil politikerne komme til orde før de såkalte «absolutte våpen» taler.

Den på mineraler rike provins Katanga forsøker etter påskyndelse av noen store belgiske finansfolk å løsrive seg under ledelse av den stedlige negerfører Moises Tschombé, som er gått over til jødedommen «fordi jødene er europeernes overklasse». En viss Albert Kalondji har utnevnt seg selv til president for en selvlaget republikk «Sør-Kassai» og forsøker med en hær av «frivillige» — kanskje heller en stor røverbande — å underlegge seg de øvrige deler av provinsen Kassai.

Under disse omstendigheter fortsetter flukten av den hvite befolkning. Men sør for Kongostaten, i britisk Nord-Rhodesia er allerede negeruroligheter og sammenstøt mellom negre og hvite igang. Og så vender de flyktende, hvite familier seg, menn, kvinner og barn, enda lenger sørover til Sør-Afrikasambandet.

Sør-Afrika har jo i månedsvis vært skreket ut som stedet hvor de stygge boere undertrykker bantuene. Man har satt i gang en tåpelig boikott mot sør-afrikanske varer i mange land for å tvinge Sør-Afrikasambandet til å oppgi sin «apartheid»-politikk, adskillelse av livsområdet for svarte og hvite. Ja, man istemte et stort hyl da politiet skjøt med skarpt mot en rasende masse i Sharpeville.

Nå var Sør-Afrikasambandet den siste tilflukt for de jagede hvite mennesker fra Kongo-området. Midt i juli kom de første grupper av hvite flyktninger fra Kongo-området til Britisk Nord-Rhodesia. Så begynte regjeringen i Sør-Afrikasambandet straks å bli aktiv. Ministerpresident Verwoerd, som fremdeles er rekonvalescent som følge av den britiske farmer David Pratts attentat, satte seg i forbindelse med innenriksminister dr. J. F. Naude. Penger og boliger ble stillet til disposisjon for flyktningene og alle byråkratiske vanskeligheter i forbindelse med innvandringen ble ryddet tilside. Med tilfredshet slår den sør-afrikanske presse fast, at en stor del av flyktningene er flamlandere, altså snakker flamsk og lett vil kunne innordnes i den «Afrikaans»-talende boerbefolkning, hvis de vil slå seg ned for godt i Sør-Afrika. For «Oom Krügers land» søker fremdeles hvite innvandrere.

Omar Amin v. Leers.

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 43 33

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

Åtte amerikanere stemplet

(Forts. fra side 5)

diggjør seg — og det til og med med urette — med tvingende statsgrunner, av hvilke dog ifølge den amerikanske og nå i de tyske skoler doserte troslære, bare diktatorer og lignende djevlere gjør bruk.

EN PLUMP LØGN.

Angivelig var kastingen av atombombene nødvendig for å tvinge Japan til kapitulasjon. Den har, slik regner dens forsvarere i dag, spart 1 million amerikanske og 3 millioner japanske soldater fra døden. Den nevnte dokumentoffentliggjørelse avslører dette som løgn. Lenge før bomben ble kastet hadde Japan tilbudt fred, det var rede til å kapitulere. Truman visste det. Han krevet imidlertid som i Tyskland den betingelsesløse kapitulasjon. Patentdemokratene og humanistene i ledelsen av USA krevet den totale ydmykelse av motstanderen, mens japanerne bare stillet en eneste betingelse, at keiserhuset måtte bli bevart. De stormanngale i Washington gikk, atter i strid med råd fra folk som forstod noe, ikke med på dette. De måtte først prøve sin bombe på uskyldige kvinner og barn. De to milliarder dollars måtte da ikke være kastet bort helt omsonst. Og da man ikke bare hadde tilintetgjort Hiroshima, men også Nagasaki og Japan kapitulerte, måtte man likevel la det beholde sin keiser. For intet, for absolutt intet måtte menneskene i de to byer dø, og dør de fremdeles. Hvem kan etter disse hendelser være gal nok til å tro at vi ikke like kalt ville bli slaktet og ofret hvis en eller annen amerikansk president holder det for riktig? For en feilakalkulasjon i en «kalkulert risiko» (Dulles). Bare en sinnsforvirret kan betingelsesløst betro seg til Washingtons politikk.

Selv de folk som hadde fremstillet bomben opponerte. De ville ha den til å avskrekke med — klinger det ikke kjent i dag? — og ikke til å bruke. Man hørte ikke på dem. Det ble foreslått, hvis en nå antok at japanerne fremdeles lenge ville kjempe videre, å demonstrere bomben for japanerne uten store tap av ikke-kjempendes liv, slik at de kunne se hvor fryktelig den var og så oppfordre dem til kapitulasjon. I vesentlig grad delaktig i konstruksjonen av atombomben var Dr. Leo Szilard, en jøde fra Ungarn, som imidlertid sammen med andre vitenskapsmenn forsøkte å hindre innsatsen av A-bomben. Hans avstamning nevnes bare her, fordi de ord

han fant etter dokumentoffentliggjørelsen i disse dage, på grunn av den veier så meget tyngre:

«Det var ikke nødvendig å kreve Japans betingelsesløse kapitulasjon, Hvis vi hadde tilbudt Japan den fredsavtale som vi sluttelig gav dem, så ville vi ha kunnet oppnå en forhandlingsfred».

Og videre sa dr. Szilard:

«La oss anta at Tyskland hadde fremstillet to bomber og at de, la oss si, hadde kastet den ene over Rochester og den annen over Buffalo, og at det så uten å ha flere bomber til disposisjon hadde tapt krigen. Kan noen betvile at vi da ville ha betegnet kastingen av atombomben mot byer som krigsforbrytelse og at vi i Nürnberg ville ha dømt dem som var ansvarlige for denne forbrytelse til døden og hengt dem?»

Det var andre amerikanere som var mot det. Bortsett fra de omkring 60 atomvitenskapsmenn, blant hvilke til og med dr. Edward Teller befant seg, var det andre som så noen av de politiske konsekvenser. Understatssekretær i marineministeriet Ralph E. Bard forfattet ut fra slike og fra humanitære overveielser et pro memoria med advarsel mot å bruke atombomben, og stemte tilslutt som den eneste i den særkommisjon som anbefalte presidenten å la bomben kaste, mot dette. General Arnold, sjefen for armeens luftvåpen, den stedfortredende krigsminister John J. MacCloy og selv presidentens stabsjef admiral Leahy, ytret sin tvil om riktigheten av de planlagte forholdsregler. De satt imidlertid ikke i den avgjørende kommisjon. De syv menn — navnene på disse krigsforbrytere fortjener å bli minnet om — som mot statssekretær Bards stemme foreslo presidenten så hurtig som mulig å bringe atombomben til anvendelse mot Japan

uten forutgående varsel, var:

Krigsminister Henry L. Stimson,
Stedfortredende krigsminister Georg L. Harrison,
Utenriksminister James F. Byrnes,
Stedfortredende utenriksminister William L. Clayton,
Dr. Vannevar Bush, universitetsprofessor,
Karl T. Compton, universitetsprofessor,
James B. Conant, universitetsprofessor.

Den siste, som ser ut som om han ikke kunne gjøre en katt fortred, ble forøvrig senere sendemann i Bundesrepublikken, som ikke falt på den tanke å nekte å godkjenne ham, og som fremdeles gjelder for noe i Bonn.

Kjennsgjeningene er: Mot enhver moral, mot alle bestående lover for krigføring, mot enhver politisk fornuft og uten militær nødvendighet, ble etter råd av syv fremtredende amerikanere og etter ordre av USA's president Harry S. Truman, hundretusner av sivile myrdet i Japan ved å kaste atombombene.

Vi fortaper oss ikke her i historiske erindringer. Det vilde ikke være noen oppgave for NEUE POLITIK. Å føre bevis for at president Truman ikke var mere moralsk enn Adolf Hitler, krigsminister Stimson ikke bedre enn kommandanten i en utryddelsesleir, og at professor James B. Conant har mere på samvittigheten enn mange hårdt straffede NS-ideologer, skjer ikke for å rettferdiggjøre det som skjedde på tysk side. Egne ugjerninger kan aldri unnskyldes ved å påberope seg andres. Vi er tvunget til å tale om det, fordi den herskende mening i Bundesrepublikken 'hemmeligholder og rosebilder disse ting, fordi en totalt har underkastet seg seierherrenes propagandaskvalder om de-

res menneskevennlige rolle (i øst likeså), og fordi de bygger hele sin politikk opp på denne underkastelse, ja lever under et falsk bilde og hevder at de dermed kan opprettholde det tyske folks liv.

I «land of the free», USA, kunne samvittighetens og den politiske fornufts stemme i 1945 like lite sette seg gjennom som i Tyskland, hvor «førerprinsippet» gjaldt. Den store forbrytelse ble begått trass i alle advarsler. Hvori ligger den vesentlige forskjell mellom et land hvor man kan si alt, men ikke oppnå noe, og et land hvor man ikke tør si noe og heller ikke oppnår noe? Og dertil var Tyskland i nød, Amerika ikke. Fantasien strekker ikke til for å utmale hva som vilde hende i USA hvis det engang kom i samme nødstilstand. I året 1940 sa en amerikansk professor til meg i et nøytralt land: «At vi en dag griper inn i krigen er sikkert. Og bare vent, så skal De få se hvilken totalitarisme vi da vil utvikle! Mot det vil dere tyskere bli stillet helt i skyggen».

ATOMVITENSKAPSMENNENES SKUFFELSE

Han hadde rett. Det gikk ikke så vidt, fordi Amerika da det trådte inn i krigen bare kunne vinne. Hva ville ha skjedd hvis det også hadde følt seg presset mot veggen?! Atomvitenskapsmannen dr. Leo Szilard må idag i et intervju med «US News and World Report» gi uttrykk for sin skuffelse:

«I det store og hele lar regjeringer seg heller lede av det som er hensiktsmessig enn av moral. Før krigen hadde jeg den illusjon at den amerikanske regjering til en viss grad var anderledes. Den illusjon tok Hiroshima fra meg. De husker kanskje at president Roosevelt i 1939 advarte de krigførende mot å anvende bomber mot bebodde byer, og det holdt jeg for fullstendig riktig og naturlig. Så begynte

vi under krigen uten noenslags erklæringer å benytte brannbomber mot de japanske byer. De forferdet meg og mange av mine venner.

— Intervjueren: Var det slutten på illusjonen?

— Ja, det var slutten på illusjonen. Men, ser De, det var jo likevel forskjell mellom å bruke brannbomber og å bruke den nye naturkraft i hensikt å ødelegge. Her har man gått ennu et skritt videre, atomenergien var noe nytt — Den eneste slutning vi kan trekke er at regjeringer som handler i en krisesituasjon går ut fra hensiktsmessighetsoverveielser og legger liten vekt på moralske vurderinger, og at Amerika i denne henseende ikke skiller seg fra andre nasjoner».

FORBEREDELSEN TIL DET TREDJE KORSTOG

Ennu en gang: Det dreier seg ikke her om en historisk klarleggelse, som naturligvis i og for seg også er nødvendig, men om politikken idag. Bonn har presisert, tross for de erfaringer vårt folk i to verdenskriger på det egne liv har gjort med de amerikanske korstogfarere for moral og menneskelighet og rett, å la seg inrullere i forberedelsene til et tredje korstog, og ved siden av det også å avskrive den tyske gjenfering. Vi elsker moralen, menneskeligheten og retten. Fremfor alt elsker vi friheten. Men alle disse gode vil vi ikke vinne for vårt folk hvis vi kritikklost lytter til sirenesangene fra den annen side av Atlanteren. Og vi elsker også den sosiale rettferd, som Amerika ikke snakker om. Vi vil ikke vinne den, hvis vi følger de gode råd herom fra øst.

Det er jo når alt kommer til alt slett ikke så vanskelig for oss. La oss bare tenke på oss selv! La oss gjøre det uten å avlede rettferdiggjørelse for egne feil og forbrytelser av andres feil og forbrytelser! La oss lære av de egne feil og av andres og la oss tre inn for vårt folks livsnødvendigheter med helig nøkternhet!

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 - Oslo

Bergs Assuransbyrå

ALT I FORSIKRING

Arbiensgt. 1 — 44 49 94

ANNELISE PAROW

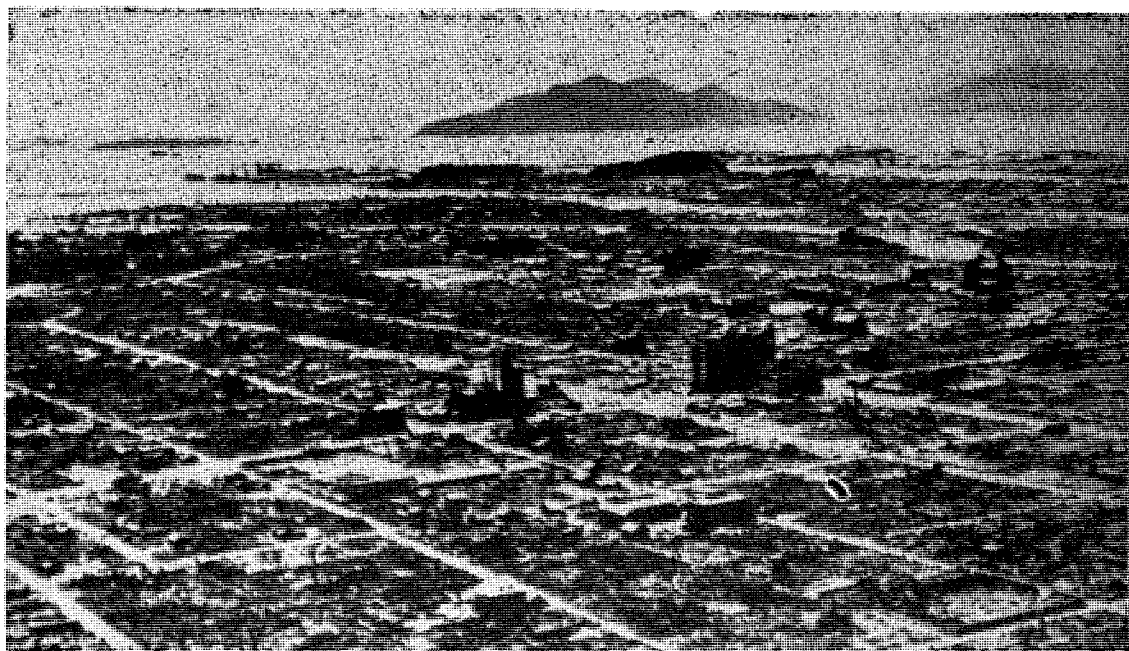
TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

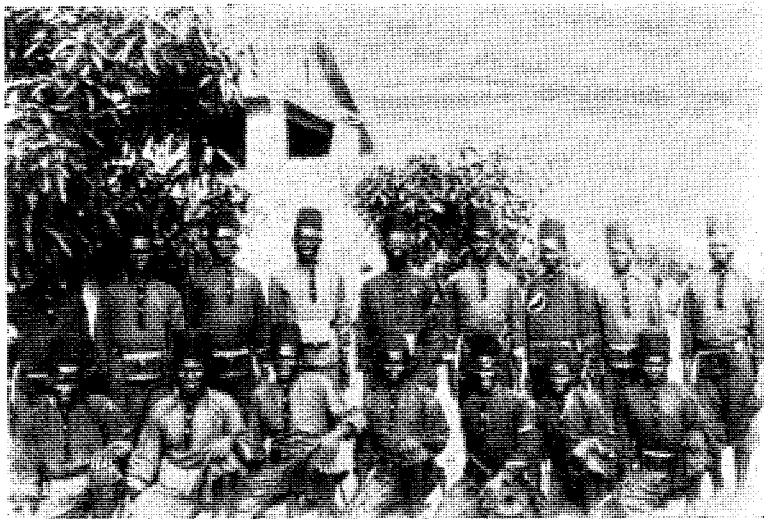
FOLK OG LAND

7

Hiroshima etter det amerikanske besøk med atombomben.

KONGO —

Noen av forfatterens innfødte befalingsmenn i Dilolo.

(Forts. fra s. 5).

tiver som her åpnet seg. Følgen herav var enda flere henvendelser og mere kveg, og tilslutt oppfordringer i mere utilsløret form.

Dette må etterhvert ha virket på min underbevissthet, min lyst til eventyr og spenning. Ihvertfall konstaterter jeg tilslutt at nå var det ikke lenger bare interessant underholdning for meg. Jeg var blitt personlig interessert.

Så ofte hadde jeg tenkt igjennom de muligheter som forelå og hvordan vanskelighetene i tilfelle måtte overvinnes, at jeg endelig fant tanken realisabel. De kanoner vi måtte ha, kunne tas fra portugiserne. «Artillerister» hadde jeg selv fra kanoneksersisen i Lusambo. I Dilolo hadde vi et stort lager av ammunisjon fra «L'Expédition de Sud». Supplering og adgang til proviant regnet jeg med å kunne få fra tysk Sydvest-Afrika ved en foreløpig konfidensiell overenskomst om anerkjennelse av tysk overhøyhet.

BAK KULISSENE:

(Forts. fra s. 4)

ledning til å lede politikken!»

Det vil for Reynaud si å gi avkall på ministerpresidentstillingen, det betyr for ham å tilstå fjaskoen med hans englandsvennlige politikk — og det betyr for herr Lebrun i det siste kvarter å fatte en stor beslutning. Men hverken Lebrun eller Reynaud kan handle mot sin egen natur, og derfor kan man i avisene 9. mai lese, og igjen med den aller minste skrift: «Marskalk Pétain, den franske sendemann i Madrid har forlatt Paris med aftenhurtigtoget.»

Ingen som leser denne lille uanselige notis aner hva som er skjult i den: at skjebnen ikke lenger lar seg stanse — Mens marskalk Pétain fremdeles er på vei til Madrid opprinner 10. mai, og med den de tunge slag under hvilke ikke bare den franske hær, men hele staten, den tredje republikk av 1871 bryter sammen som et korthus.

(Neste gang: Sammenbruddet)

Etter tolkens utsagn kunne de høvdinger vi forhandlet med stille meget store styrker til disposisjon. Sannsynligvis ville også Balundakongen, Muata Yamva, være interessert i å delta. Fra min formann og hans politiske rapporter visste jeg at Muata Yamva regnet store områder i det indre Angola som sine, og at han oftere hadde brakt på bane spørsmålet om muligheten av å få disse områder tilbake fra portugiserne.

Kommet så langt i mine overveielser, støtte jeg om og om igjen på den samme vanskelighet, mangelen av en pålitelig og kvalifisert europeisk befalingsmann som bundsforvant og assisterende leder.

Soldatene skulle i tilfelle være reserve og holdes mest mulig inntakt, bl. a. for å sikre kontrollen med de allierte innfødte høvdinger. De måtte være under ledelse av en europeer. De innfødte styrker som skulle være sikrings- og kamplinje måtte imidlertid også vær under kyndig ledelse.

Hvor skulle jeg finne den nødvendige hjelper? Problemet så ut til å kunne løses på en likeså uventet som behagelig måte, da jeg fikk underretning om at min landsmann og gode venn, Gunnar Heide, skulle komme til Dilolo som stasjonssjef.

Jeg så dette som et skjebnens vink og fant ro i en endelig bestemmelse om å la problemet hvile, til jeg fikk se om G. Heide virkelig kom. Jeg følte meg overbevist om hans stilling tll saken (min oppfatning i denne hensende bekreftet han også uten forbehold, da jeg senere fortalte ham om situasjonen).

Hvis Heide ikke kom, måtte eventyrdrømmene skrinnlegges.

Noen tid senere fikk jeg underretning om at Heide hadde fått ny «destination» (bestemmelsessted), og at en belgisk underofficer hadde fått i oppdrag å reise til Dilolo.

Jeg måtte følgelig fortset-

PENE ORD OM**ØSTFRONTKJEMPERNE**

Ved et kameratskapsmøte for den spanske «Blå divisjon» i Tarassa i Katalonia uttalte provinsguvernøren Acedo, som selv har kjempet i divisjonens rekker bl. a.: «Soldatene i Den Blå Divisjon har, sammensmeltet med enheter av den tyske armé kjempet til forsvar for den kristelige sivilisasjon — De fremtrer som en menneskelig og åndelig elite ikke bare i Spania, men i hele den siviliserte kristelige vestlige verden —».

DANSKENE VIL SE PÅ TYSK FJERNSYN

Det er stor bekymring i Danmark fordi danskene heller vil se på tysk fjernsyn enn på dansk. Det siste er laget omtrent som det norske — og som norsk kringkasting — gjør kjedelig og «belærende». Det er særlig sønderjydene som slår over på Tyskland og samtidig øker interessen for tysk i disse områder. Aldri tidligere har det vært satt i gang så mange kveldskurser i tysk. I Esbjerg holdes det for tiden 21 slike kveldskurser mot 10 forrige år. Nå foreslår danskene en felles skandinavisk fjernsynstjeneste for å kunne konkurrere. Det skal hjelpe bra å få med de Fosterlandske produkter, antar vi!

FRU HAMSUN I DANSK RADIO

I en artikkel i Dagbladet

te min påbegynte bane i tredemøllen, som inntil videre var interessant nok uten eventyrprosjekter. Og det er vel et spørsmål om drømmeriene til syvende og sist hadde latt seg realisere helt ut etter de tenkte retningslinjer.

Med de store «auxiliaire» (hjelp-)styrker jeg i tilfelle ville kommet til å disponere, ville jeg utvilsomt ha kunnet ta de små portugisiske «fort»-anlegg i grensetraktene ved en overrumpling, og også kaste portugiserne ned mot kysten, hvis jeg selv fikk beholde livet. Men så ville det komme et «deretter» med avhengighet av tilførsler fra Europa. General Lettow Vorbecks kamper i Øst-Afrika under 1ste verdenskrig har vist at denne vanskelighet kan overvinnes, men han hadde mange kvalifiserte hjelpere. Forholdet til de innfødte høvdinger ville vel også ha budt på adskillige vanskeligheter.

De sorte i garnisonen betraktet meg som herre over krig og fred og ville med begeistring ha gått over gren-

forteller Ruth Bjørneboe at den blinde danske dikter og kringkastingsintervjuer Karl Ejarnhoft har vært i Norge for å forhandle med fru Hamsun (samt utenriksminister Lange) om et intervju i dansk radio og fjernsyn. «Hva vi skal samtale om?», sier Bjarnhoft. «Det skal fru Hamsun selv bestemme. Marie Hamsun får si hva hun vil. Og det skal også Deres utenriksminister få lov til når jeg intervjuer ham.» Ak, så selvfølgelig synes en ikke det er her i Norge å la alle meninger komme til orde!

SCHÄCHTNINGS- FORBUDET OPPHEVET

I en tysk dom som ble avsagt etter at Sentralrådet for jøder i Tyskland hadde reist sak, ble forbudet mot schächtning i Tyskland betegnet som en nasjonalsosialistisk vollspargaraf. Hvorledes er det egentlig her i landet?

NYTT INNSLAG I USA'S VALGKAMP

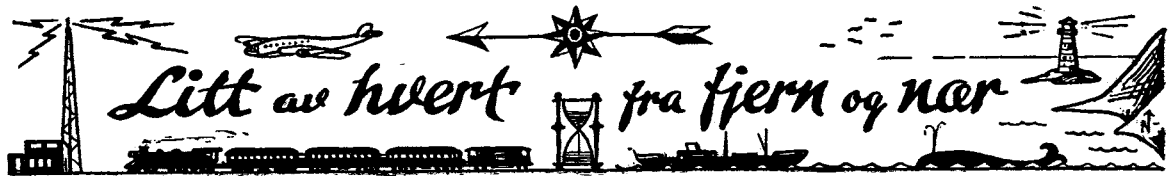
I et telegram fra Washington berettes det at sendemannen for Den forente arabiske republikk i USA Mustafa Kamel angripes sterkt av den republikanske senator Seymour Halpern fordi han i et foredrag skal ha oppfordret de arabiske studenter i USA til å være med i den amerikanske valgkamp og reddegjøre for konflikten mellom araberne og Israel. En

sen hvis jeg hadde gitt ordre herom.

Den eneste europeer som kunne gjøre meg en strek i regningen, var sjefen for den nærliggende handelsplass, hvor bestyreren, den forhenværende italienske offiser — som var i satt alder — i tilfelle måtte sikres.

Før ryktet om overgangen over «Rubicon» ville kunnet nå Lusambo og foranstaltninger kunne treffes derfra, ville jeg ha gjennomkrysset det indre Angola og hatt de innfødte stammer ved grensen som en barriere bak meg. Jeg har tatt med skildringen av dette tankeprosjekt, fordi det viser hvilke eventyrlige muligheter livet i Afrika kan by europeere med fantasi, vidsyn og evne til besluttsom handling. Ennvidere for å vise hvordan ensomheten i fjerntliggende, isolerte stasjoner kan føre til at fantasi og eventyrlyst etterhvert kan ta overhånd i mangel av slik hemmende regulering som omgangen men andre europeere fører med seg.

F. H. Kjelstrup.

må få klarlagt hvilken innstilling de forskjellige kandidater har til dette spørsmål, mente han. Senatoren krever sendemannen fjernet «på grunn av innblanding i den amerikanske valgkamp», men har intet å si til at Israel bruker jødene i Amerika til å øve press på den amerikanske regjering.

VEL BLAST

Arbeiderne har i sannhet hatt glede av sin LO-ledelse i det siste. Istedenfor å varetta de norske arbeideres interesser slik det er ledelsens oppgave og plikt, blander den seg opp i utenrikspolitiske forhold ved enhver anledning. En av disse genistreker var boikotten av Sør-Afrika-Sambandets varer til støtte for bantunegerne, som hvis boikotten førte frem bare ville miste sitt arbeide på grunn av den. Men også norske arbeidere må betale prisen. Den store hermetikkfabrik Bergen Preservering Co A/S, hvis sjef forøvrig er tidligere frontkjemper, har fått stanset sin store eksport av sardiner til Sør-Afrika, som følge av LO-boikotten. Dette har igjen ført til innskrenket drift ved fabrikken.

Daglig friske blomster**SYNNØVELIE****Blomsterforretning****Kranser til alle priser****Frognerveien 30, Oslo****Tlf. 44 22 30****Oslo Stigefabrikk****Inneh. ALF T. LUNDE,****Mosseveien 8, Oslo****Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79**

**Skyvestiger oljet m/ cadi-
merte beslag. Takstiger av
jern, malertrapper og heis-
bare loftstrapper.**

FOLK OG LAND**Kierschowsgt. 5, Oslo****Telefon 37 76 96****Boks 3214****Abonnementspriser:**

**Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr.
halvår. Sverige og Dan-
mark: kr. 29,- pr. år, kr.
14,50 pr. halvår. Utlandet
forøvrig: kr. 33,- pr. år, kr.
16,50 pr. halvår. I nøytralt
omslag kr. 35,- pr. år, kr.
17,50 pr. halvår.**

Løssalg 65 øre**Annonsepris:**

**32 øre pr. millimeter
over en spalte.**

Bruk postgironr. 16450.**Utgiver A/L Folk og Land**